

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

สุภาวรรณ พงษ์สุวรรณ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ครูโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ได้เท่ากับ .902 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้การทดสอบที (t-test) กับตัวแปร เพศ และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way Analysis of Variance) กับประสบการณ์ในการทำงาน และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe 's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ด้านการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาดตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการบริการที่ดี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศชายมีระดับความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ สมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียน ครู

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้การพัฒนาประเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำโดยต่อเนื่องในทุก ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน และจะต้องเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง เปลี่ยนสังคม เปลี่ยนพฤติกรรมของคนในสังคมอย่างมีเป้าหมายในบรรดาทรัพยากรบริหารอันได้แก่ กำลังคน เงินงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการนั้น ทรัพยากรมนุษย์หรือกำลังคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ค่านิยม ตลอดจนคุณธรรมและความประพฤติของบุคคล เพื่อให้พลเมืองที่ดีมีคุณภาพและทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้คนรู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 1)

หลักการสมรรถนะ (Competency) เป็นหลักการที่องค์การต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ได้นำมาใช้ในการบริหารงานอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสรรหา การพัฒนาและการรักษาบุคลากรในองค์กร ซึ่งสมรรถนะช่วยให้ผลงานบุคลากรตรงตามความต้องการขององค์กรซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร (สุกัญญา รัชมิธรรมโชติ, 2549, หน้า 11) ทั้งนี้สมรรถนะยังเป็นหลักสำคัญในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้แก่องค์การ โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพราะสมรรถนะเป็น ปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กร องค์กรต่างๆ จึง พยายามเอาสมรรถนะมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารองค์กร (เทียน ทองแก้ว, 2550, หน้า 10)

สมรรถนะหลักทางการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นทักษะความรู้และความสามารถของผู้บริหารที่สำคัญ ที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 2 เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจในสมรรถนะหลักทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ (1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (2) การบริการที่ดี (3) ด้านการพัฒนาตนเอง (4) การทำงานเป็นทีม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงในงานนั้นๆ และเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของครู ในการที่จะทำงานร่วมกันและเกิดความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถเพื่อพัฒนาให้โรงเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครู โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต ซึ่งมีสมรรถนะหลักดังนี้ 1) มุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การทำงานเป็นทีม และ 4) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในอาชีพ

สมมุติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศต่างกันและประสบการณ์ในการทำงานมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร โดยใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ และนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ผู้สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักตนเองเพื่อเป็นผู้บริหารโรงเรียนในอนาคต เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน
มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งได้จากการสังเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนโดยจำแนกสมรรถนะหลักดังนี้

- 1) มุ่งผลสัมฤทธิ์
- 2) การบริการที่ดี
- 3) การทำงานเป็นทีม
- 4) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในอาชีพ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอนดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ
 - 1.2 นำแบบสอบถามที่มีข้อความฉบับสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลรหัส
 - 1.3 นำแบบสอบถามมาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน คำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้ การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรณี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศแตกต่างกัน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) และ กรณีเปรียบเทียบ 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบว่า ในกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ครูโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี
2. ครูมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ด้านการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ครูมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายและหลักการที่ชัดเจนให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสามารถจัดการทรัพยากรได้ตามผลสัมฤทธิ์ตามที่โรงเรียนวางไว้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เหมาะสม หากผลงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
4. ครูมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการบริการที่ดี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนขั้นตอนการให้บริการเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการด้วยความเต็มใจ และอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการแล้วนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ครูมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีทักษะในการวิเคราะห์แก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน จัดหางบประมาณ ทรัพยากรให้ผู้ร่วมงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

ผู้บริหารมีอรรถาธิบายไม่ตรี เอื้อเพื่อ เพื่อแผ่ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ร่วมงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยความเต็มใจ

6. ครูมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านในภาพรวมอยู่ในระดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านสมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความสนใจใฝ่รู้ กระตือรือร้น ใน การศึกษาหาความรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่ทำ ให้เกิดประโยชน์ในงานที่ปฏิบัติ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ผู้บริหารมีทักษะในการบริหาร สามารถบริหารงานได้สำเร็จลุล่วงตามหน้าที่

7. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการ พัฒนาดตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนด้านการบริการที่ดี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศชายมีระดับความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง

8. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่จะนำมา อภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งนี้เนื่องจากสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนเป็นหัวใจสำคัญ ที่จะทำให้เกิดคุณภาพทาง การศึกษา ผู้บริหารคือสัญลักษณ์ขององค์กร ต้องมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบริหาร สถานศึกษา ในการพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้นจะต้องพัฒนาให้ผู้บริหารที่มีความเป็นผู้ที่ มีสมรรถนะที่ดีด้วย สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาตนเองของผู้บริหารของระวั ง เนตรโพธิ์แก้ว

(2542, น. 95-97) ที่กล่าวถึงผู้บริหารจะต้องเตรียมพร้อม เพื่อเป็นผู้มีสมรรถนะว่าจำเป็นต้องมีความมุ่งมั่นปรารถนาปรับปรุงสิ่งต่างๆทั้งร่างกายจิตใจความรู้ความสามารถการกระทำตลอดจนการประพฤติส่วนตัวอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ย่อมจะช่วยให้การทำงานบังเกิดผลสัมฤทธิ์ผลในทุกๆ ด้าน สอดคล้องกับพเยาว์ สุจริต (2553) ที่ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก

สำหรับด้านการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับการให้บริการโดยแสดงออกถึงพฤติกรรมเช่น มีการศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ มีความตั้งใจ เต็มใจ และกระตือรือร้นในการให้บริการ เสียสละเวลาให้แก่ผู้รับบริการ ให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดีมีการศึกษาผลการให้บริการเพื่อใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการครั้งต่อไปเป็นต้น แต่ผู้ให้บริการอาจจะไม่เข้าใจจุดประสงค์ของผู้รับบริการจึงทำให้การประสานงานเป็นไปค่อนข้างยาก และทำให้ผู้รับบริการไม่ค่อยพึงพอใจในการรับบริการเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ที่ถือว่าการบริการประชาชนถือว่าเป็นภารกิจสำคัญที่สุดของราชการ และได้กำหนดงานบริการประชาชนไว้ในหลายมาตรา เช่น มาตรา 94 การให้ความสะดวกความเป็นธรรม ให้การสงเคราะห์ประชาชน ไม่ดูหมิ่น กดขี่ เหยียดหยาม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิเชียร ดอนวิธา (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่าผู้ให้บริการประเภทผู้ป่วยใน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการของบุคลากรพยาบาล ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมการให้บริการภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีความพึงพอใจในด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายและหลักการที่ชัดเจนให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน มีการออกคำสั่งและประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ แต่มีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่น้อย เพราะมีหน้าที่หลายด้านที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ จึงทำให้ความพึงพอใจในด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของครูมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นหรือ

อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับวันชัย บุญทอง (2548) ที่ได้ศึกษาพบว่า สมรรถนะหลักตาม แนวปฏิรูประบบราชการของผู้บริหารสถานศึกษา แรงจูงใจสัมฤทธิ์ผล มีความต้องการในการพัฒนา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับธีรภัทร แส่นอามาตย์ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำพู เขต 1 เขต 2 พบว่า ผู้บริหารมี ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารและจำแนกงานได้อย่างเป็นระบบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.2 ครูมีความพึงพอใจในด้านการบริการที่ดี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คือ ผู้บริหารพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนขั้นตอนการ ให้บริการเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญต่อ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ จึงมีการปรับเปลี่ยนขั้นตอนการให้บริการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อผู้รับบริการสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับธีรภัทร แส่นอามาตย์ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำพู เขต 1 เขต 2 พบว่า ผู้บริหารของท่านมี ความจริงใจและมุ่งมั่น พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการในการบริการให้แก่ผู้มารับบริการอย่างเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

1.3 ครูมีความพึงพอใจในด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คือ ผู้บริหารมีทักษะในการวิเคราะห์แก้ปัญหา ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการทำงานเป็น ทีมด้วยความสามัคคีนำมาซึ่งความสำเร็จหากผู้ร่วมงานมีปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานเกิดขึ้นก็จะ เป็นอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งบุคคลที่จะมีหน้าที่ช่วยประสาน ความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงานได้ก็คือ ผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพรพนา พาโคกทม (2553) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำได้สมกับบทบาทมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.4 ครูมีความพึงพอใจในด้านสมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คือ ผู้บริหารมีความ สนใจใฝ่รู้ กระตือรือร้น ในการศึกษาหาความรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความกระตือรือร้น

ต้องการพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น เพราะปัจจุบันผู้บริหารต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้สมรรถนะหลักด้านสมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของญาณิ ล้วนประเสริฐ (2552) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่สงขลา เขต 3 พบว่า มีความคิดเห็นสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ในภาพรวม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเองและด้านการทำงานเป็นทีมไม่แตกต่างกันทางสถิติ .05 ส่วนด้านการบริการที่ดี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยเพศชายมีระดับความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ครูเพศหญิง เพศชาย มีสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคในการพัฒนาตนเอง ปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงตามความต้องการ ผู้บริหารปฏิบัติตนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้อย่างทัดเทียมกัน ส่วนด้านบริการที่ดี เพศหญิงและเพศชายมีความอ่อนโยนและรับรู้ทางจิตใจแตกต่างกัน ผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัตเป็นเพศชายอาจมีวิธีการบริการให้กับผู้รับบริการได้ตรงกับความรู้สึกของครูเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่หากมองในภาพรวมแล้วนั้น ความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ของครูเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา มหายศนันท์ (2549) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพหลัก(สมรรถนะหลัก) ของข้าราชการสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาคผลการวิจัยพบว่าศักยภาพหลัก(สมรรถนะหลัก) ของข้าราชการสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาคระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนพรตพิทยพยัต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ไม่ว่าจะประสบการณ์ทำงานมากหรือน้อย ก็มีความคิดเห็นเหมือนกันเพราะว่าข้าราชการครูทุกคนปฏิบัติงานในสถานศึกษาเดียวกัน รับรู้การทำงานของผู้บริหารคนเดียวกัน ซึ่งทำให้ข้าราชการครูทุกกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรภัทร แสนอมาตย์ (2552) ที่ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน

ต่างกัน มีการรับรู้สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาปรับปรุงสมรรถนะหลักของผู้บริหาร โรงเรียนพรตพิทยพยัตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการ พัฒนาขั้นตอนและวิธีการทำงานให้เป็นระบบอย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นได้ผลงานตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้พร้อมกับสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการทำงานให้สู่ความสำเร็จ เช่น การประชุมสรุปงานเพื่อทราบผลการปฏิบัติงาน ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งหาวิธีการแก้ปัญหาเพื่อไม่ให้เกิดปัญหานั้นขึ้นอีก และมีการมอบรางวัลให้กับครูที่มีส่วนร่วมในการทำงานต่างๆ

2. ด้านการบริการที่ดี ผู้บริหารควรผู้บริหารปฏิบัติตนด้วยความให้เกียรติแก่ผู้รับบริการ ใส่ใจและรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการแล้วนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การทำกล่องรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงในการบริการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

3. ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของร่วมงานด้วยความเต็มใจยกย่องและให้เกียรติผู้ร่วมงาน สามารถให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา เช่น การทำงานในแต่ละครั้งผู้บริหารควรมีการเรียกประชุมคณะกรรมการต่างๆ เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างการทำงาน ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกเมื่อเกิดอุปสรรคต่างๆ ในการทำงาน และเมื่อทำงานประสบความสำเร็จควรมีการกล่าวขอบคุณ ชื่นชม หรือมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจของร่วมงาน

4. ด้านสมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ผู้บริหารควรมีทักษะในการบริหารสามารถบริหารงานได้สำเร็จลุล่วงตามหน้าที่ ควรติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศแห่งการพัฒนาความเชี่ยวชาญในโรงเรียนด้วยการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาที่ทำให้เกิดประโยชน์ในงานที่ปฏิบัติ เช่น จัดให้มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อเทคโนโลยีต่างๆ สำหรับครู เพื่อให้ทั้งผู้บริหารและครูมีสถานที่ที่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้ก้าวทันโลก และยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในการเรียนรู้นอกห้องเรียนและมีการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันเทคโนโลยีอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงาน.(2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาพัฒนา.
- ญาณี ล้วนประเสริฐ. (2552). *สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่สงขลา เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ
- เทียน ทองแก้ว. (2545). *ภาวะผู้นำ : สมรรถนะหลักของผู้บริหารในยุคปฏิรูป*. วิชาการ. 5(9) : 35-43.
- ธีรภัทร แสนอมาตย์.(2552). *สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2*.วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พินดา มหายศนันท์. (2549). *งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ศักยภาพหลักของข้าราชการสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เพียว สุตรัก.(2553). *ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พรพนา พาโคกทม. (2553). *สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว. (2542). *องค์การและการจัดการ Organization and Management*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : พิกัดอักษร
- วันชัย บุญทอง. (2548). *ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะหลักของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปการศึกษา*. อุบลราชธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4.
- วิเชียร ดอนวิชา. (2550). *การศึกษาสภาพองค์การของโรงเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา การบริหารการศึกษา สถานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- ศุภัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2549). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.